

Esse de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Domenic'a, candu o cola intraga, candu numai dimetate, adeca dupa momentul impregiariloru.

Prețulu de pnumeratiane:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" dimetate de anu	4 " " "
" patrațiu	2 " " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" dimetate de anu	8 " " "
" patrațiu	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespunzinti a-i nostri, si d'adretulu la Redactiune: Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde suntu adresa si corespundintiele, ce privesu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a cate vor fi nefrancate nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Prețulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Viena 14/26 nov. 1867.

Conferinti'a in caus'a Romei nu se pòte intruni asiè de lesne precum sperau la inceputu organele guvernului francescu.

Cu invitatiunea prima s'au facutu sminte in formalitati, despre ce nu se mai indoiesce nimene. De acì se splica crediamntulu comunu ce gasesce versiunea despre esistinti'a unei invitatiuni noue.

Va fi acest'a a doua invitatiune mai bine primita de catu cea d'antai? remane la indoiela.

Pana acum nisuintiele guvernului francescu n'avura altu resultatu de catu ca pipaira opiniunile diferiteloru cabinetete.

In asta privintia si-au culesu esperiinti ce la tota intempletarea nu-i potu fi bine venite. Intielegemu parerile pronunciate de guvernulu papale si cele manifestate in parlamentulu Angliei.

Rom'a e gat'a a partecipá la conferinti'a sub conditiunea daca punctulu de manecare alu conferintiei va fi nisuinti'a d'a redá scaunului papale provincie ce le-a luat de la densulu regele Italiei in 1861. Va se dica, papatulu nu cugeta a renunciá la poterea sa lumésca in asta conferinti'a, ci vre se si-o marésca redobandindu cee ce a perdutu. Dorinti'a nu e tocm'a mica, dar catu e, a perdutu din vedere ca cestiunea Romei nu s'a escatu si n'a venitu la conferinti'a europeana din caus'a provinciiloru ce le-a perdutu S. Parinte, ci din caus'a celor ce i-a mai remasu. E multa esageratiune, si guvernulu papale va trebui se cerce alta basa mai modesta, daca va voi se participe la conferinti'a.

In parlamentulu Angliei cuventara cam optu insi totu despre cestiunea Romei. Parerea din cuventulu de tronul aflá resunetu, desf e cea mai aspra ce se pòte exprime intr'umu asemenea actu. Unii isbiau in Napoleone, alții in Victoru Emanuilu si érasu alții in Papa. Ce nu se potea dice la Paris, Florinti'a si Rom'a,

s'a disu aici. Anglicanii si radicalii numiau armat'a papala simbriasi din adnaturele tuturoru tieriloru. Irlandianii si cati-va catolici angli numiau pre garibaldiiani paseri rapitoare, — ma in esseptoratiunile loru pentru Pap'a se dusera si mai departe pana a afirmá de repetite ori cumca locuitorii Romei nu dorescu nemica mai, vertosu de catu a remane sub regimulu papale. Aceste repetiri in fine i se parura lordului Stanley pre multe, si intrebà pe irlandesulu Maguire: Intreprins'ati voi veri odata unu votu universale in Rom'a ca se poteti sci daca locuitorii vor se remana sub guvernulu papale de acum'a?

Intre asemenea mari divergentie de pareri, nu suferu indoiela ca daca guvernulu francescu tocm'a i-ar succede a intruni intentiunata conferinti'a europeana, cestiunea Romei va fi anevoia seu cu nepotintia a se deslegá, daca nu se va decide cumva cu majoritate de voturi, in care casu Franci'a ar poté deveni intr'o pusetiunea ridicolosa, caei ea care apera guvernulu papale, ar vedé cum din conferinti'a, din fetulu ei, se nasce ruinarea acelu guvernulu.

Ovreei si natiunalitatile.

Ministeriulu ungurescu se aréta forte liberalu in cestiunea emanciparii ovreiloru. Vom vedé in catu exprime parerile poporatiuniloru in asta privintia, totu asiè venitoriulu are se ni arete urmarile acestei liberalitati.

Intrebamu ca daca ovreei merita emanciparea loru, de ce natiunalitatile neungurescu ale Ungariei nu merita emanciparea loru natiunala de sub egemoni'a apesatori'a a natiunalitatiei magiare?

Se pòte ca ovreei vor fi binemeritatu mai multu de patria de catu natiunalitatile?

Asiè este ca ovreei au binemeritatu forte de natiunalitatea magiara, caei ci se magiariséza necontentitu in ruptulu capului, si pòte ca nu e departe timpul in care ovreei vor face parte din faptorii

principali portatori de magiarismu pinterpoporale nemagiare ale tieriloru coronii lui Stefanu.

Eca acì meritulu loru, si fratii unguri cari credu a se poté identificá cu patria, impunendu numele de natiunalitate unguresca tuturoru poporaloru din patria de veri ce origine, — se intielege ca meritulu ovreiloru pentru magiarismu lunumescu meritulu de patria.

In catu e inse pentru patria in realitate si nu in fictiune, ovreei au meritulu ca pota si ei sarcinele publice, — daca acest'a se pòte numi meritulu.

Ce se atinge de libertatea comuna in tiera, apoi acì in adeveru ovreei au unu meritulu pre care nu-lu potu areta natiunalitatile, si adeca: nainte de 1848 pre candu esistau nobilii nostri cu drepturile (!?) loru feudalistice si cu privilegiulu d'a nu dá tierii contributiune de sange (d'a nu fi ostasi) de catu in casurile de periclu estremu, pre atunci noi romanii nenobili mergeamu a lupta pentru tiera in contr'a inimiciloru din afara, ca se aperamu pre inimicii nostri din lastru, se nu ni-i pape. Asiè medilocitu, armele nostre erau indreptate in contr'a nostra, for ca se observamu a dese ori, pentru ca amoreá sancta de patria ni impangina ochii. — La asiè ceva n'au contribuitu compatriotii nostri ovrei, dos iska Fschäft, preferira a nu se inmultii in Ungari'a, Transilvani'a si Banatu.

Si ministeriulu ungurescu care s'a pirusu atatu de adancu de caus'a ovreei, n'a sentitu indemnu a se petrunde macaru catu de catu despre cestiunea natiunalitatiloru cari compunu Ungari'a si au sustienut'o de la urdirea ei pana astadi prin contributiuni grele de sange si de avere in decursulu tuturoru pericloru trecutulu!

Dar ore siefertesce ministeriulu la altariulu libertatei prin amenarea cestiune natiunalitatiloru? Ba nu, si era nu! Libertatea cunosce fratietate, dar nu egemonia, caei acest'a este instrumentulu reactiunii, instrumentulu pre eficace cu care atitia in egemonisati displaceri in

contra egemonisatoriloru, si din acosta relatieune se nasce apoi ura natiunala, acelu monstru care ucide libertatea.

Reactionarii nu potu lucrá mai tare de catu prin urele natiunali, atunci poporatiunile in-se-le in modu reciproc si-combatu prosperitatea. De aceea omeni cari propaga libertatea cu buna credintia cauta se-si tiensu pretotindene de prim'a detorintia fratietatea intre natiunalitati, de aceea pretindemu necontentitu o fratietate in stare a ne duce la adeverta libertate, in stare a ne ascurá in contr'a reactiunii din veri ce parte.

Acum e timpul in care poporale si-stima natiunalitatea mai multu de catu veri ce bine. Deci se nu se amagesca fratii magiari ca prin amenarea cestiunii natiunalitatiloru ar fi lucratu intru interesulu libertatei seu a magiarismului. Nu, libertatea nu pretinde asiè, era magiarismulu nu castiga aderintia ci mai multu neincredere.

Despusetiunile positive in contr'a cutarei natiunalitati nu potu mangiaia pe fratii unguri, caei natur'a cu legile sale nu se acomoda despusetiuniloru din cutare parlamentu, ci adi seu mane ea dovedesce contrariulu.

Stergere inarticulatii natiunii romane n'a micioratu catu e negrulu sub unbiag facultatea nostra d'a existe ca natiune, — si vom esiste, caei asta facultate e naturala, e de la Ddieu, — era stergerea o vom considerá numai de o dovéda cum precepu ungurii fratietatea catra noi.

Planuri nepractice.

Din Belgradulu Serbiei i se scrise diuariulu „Nord“ cu datulu 4 l. c. cumca de catva timpu ambla prin Bosni'a aginti austriaci cari sub pretestu de studi geografice facu desenme strategice si desvolta o propaganda energica pentru Austri'a. Scopulu loru nu mai este secretu pentru nimene, ei vor a se pregatesca incorporatiunea Bosniei la Austri'a unguresca. Acest'a ar fi scopulu principale alu politicei actuale de'n Viena, de

FOISIÓRA.

Órele de recreatiune

de

Ludovicu Guicciardini.

(vedi nr. 96.)

Neci fort'i neci persuasiunea n'ajungu in contra nepotintiei si seraciei.

Temistocle trimisu de patri'a sa Aten'a la insul'a Andros pentru a culege banii de tributu, si intrandu in consiliulu Andrianiloru, dar gasingu nisece pedece, li dise: Andriani! io vi aducu voa doi Diei, persuasiunea si fort'i'a: acumi, alegeti-vo voi cari vi place. Caruia Andrianii respuusera delocu: Si noi, Temistocle! avemu doue Diene, seraci'a si nepotinti'a: alegeti-vo voi care vi place.

Argumentu considerabilu despre nemoriea sufletulu.

Regele Alfonsu de Aragona dicea ca celu

mai mare argumentu despre nemoriea sufletulu i se pare acest'a, adeca cumca corpulu in acosta vietia a nostra (dupa ce trece junetia) neincetatu prin tote membrele se imputiena din vigore si putere, avendu capetulu si terminii sei. Dar sufletulu e tocm'a din contra, cu catu mai multu se incarca de ani, cu atata mai multu se inmultiesce si cresce cu intieligintia, virtutea si intieleptiunea.

Ómenii virtuosi si luminati sunt departe de invidia si mania.

Pandaretu, unulu din cei mai buni si mai luminati cetatiani, nefiindu primitu in sirulu celoru trei sute, cari la Spartani compuneau magistratulu de autoritate suprema in republica loru, retornà a casa respinsu dar voiosu si ridiendu, dicendu tuturoru pe strata cumca e forte voiosu ca patri'a lui are atati cetatiani cari sunt crediuti a fi mai buni de catu densulu. Acest'a a atribuescu unii lui Cratiu.

Si filosofi se supera pentru perderea celoru iubiti.

Lui Eufrate, filosofu din Siri'a, morindu-i muieru pe care o iubiá forte, dise: o filosofia

tiranica! Tu ni demandi ca trebe se iubimu, si daca noi perdemu pre cei iubiti, tu opresci se ne superamu, dar ce se facu io acum in acosta stare miserabila.

Starea lucrurilor omenesci este forte schimbatoria, si de aceea trebe se fimu pregatiti a suferi cu inima liniscita si un'a, si alt'a.

Pauliu Emiliu capitanu generale in Greci'a trimisu de romani in contr'a regelui Persu, dupa ce a invinsu si l'a prinsu pre Persu, vedindu pre acest'a ca i se arunca la picioru plangendu si i se recomenda cu multa slabitiune, i dise: O! scoala-te den antea mea caei tu batjocorescu invingerea mea, do óra-oc io am cugetatu ca am invinsu pre atare rege mare si acum'a aflú ca am subjugatu o femeia slaba, adeveru e ca tu ai fi demnu de o nenorocire mai mare. Si intorcendu-se catra feciori, dise loru: éca-ve unu esemplu forte de insemnatu despre sobimbarea luoruriloru omenesci. Mai alesu voa teneriloru vi spunu, pentru ca voi in fericire se invetiati a nu ve naltia in sumetia si a nu crede de multu fericirei, caei nu scimu demanetia ce va aduce ser'a. Si acell'a e in adeveru omu, care

in fericire nu se sumetiesce era in nefericire nu se face nesuferitoriu.

Parere filosofica despre judecarea causei amiciloru.

Biante filosofulu dise in privintia amnistrarii justitiei, cumca n'ar fi doritu neci odata a judeca intre amicii sei, dar ca doresce forte a judeca intre inimi. Pentru ca precum intre amici — dice elu — e de temutu ca unulu ti se va face inamicu asiè intre inimi o de speratu ca unulu ti se va face amicu.

Fragedimea femeii si cum se próba omulu cu acest'a.

Pitagora filosofulu dicea ca prin focu se próba aurulu, prin auru femeia si prin femeia omulu. Totu acelu Pitagora dicea ca daca femeile ar fi de argintu, n'ar avé pretiu de unu denariu, pentru ca n'ar poté suferi maiulu (ciocanulu.)

Filosofi numai oet oinici urescu femeile.

Diogene intrebatu de unu amicu candu i se pare timpul de insuratiune, dise: iune

candu d. Beust inaugura sistem'a magiaro-nientiésca.

Pana aci vorbesce diuariulu „Nord.“ Foile dualistice luandu circumstantia despre acest'a, adausera din parte-le nisce observatiuni dubie, in catu ar fi anevoia de constatat dac'a fecera o demintire séu o confirmare.

„Politik“ ce se publica la Prag'a, ni arata multe informatiuni de ale sale in asta privintia. De vom crede acestui organu, treb'a este férte seriós'a, in catu unulu dintrei cei multi descendinti a domnitoriloru detronati cu locuint'a acuma in Vien'a, a si inceputu din respo-teri se invetie limb'a serbésca, ca se fie omu la loculu seu candu stéu'a sa va aparé pe ceriulu serbiloru.

Totu asié afla si „Zukunft“ cumca cestiunea orientala a fostu obiectulu multoru consultatiuni intre Beust, Andrásy si Rauch locutienintele de banu din Croatia, — si cumca Andrásy cu acésta cestiune a cercatu se motiveze mai multu necesitatea infiintariii celor 80 de bataliöne de honvedí.

Ori cum va fi, avemu detorintia a ne pronuncia si noi despre acésta cauza.

Ni s'a datu a dese ori ocaziune a vorbi despre cestiunea orientali si mai vertosu despre Romani'a. Remanemu consecinti si ne vom pronuncia si acum casí purure. Am combatutu barfelele niemitoru si unguiloru despre emisari daco-romanisti, am combatu emisarii rusesci unde i-am vedé precum am facutu, totu asié trebe se ne pronunciamu in contr'a veri carui planu d'a trimite emisari de aici de la noi la orientu.

Orientalu este alu popóraloru din orientu, loru competesce. Si dac'a aceste popóra sunt minorene, nu trebe se pactam cu ele pana nu vor deveni majorene.

Se li ajutam u deveni majorene, se li spriginimu aspiratiunile natiunali prin cea mai amicabila procedura.

In veri ce amestecu de alta natura am intimpiná si dá presta Rusi'a, s'ar provocá astadi esplosiunea ce dóra s'ar mai amená.

Astadi finantiele nóstre nu ni permitu asemene intreprinderi, nu potemu voi esplosiunea, si dac'a ratiunea nu, apoi ele ni-ar consilia acea procedura amicabila de care am pomenitu mai sus.

Prin asemene amicitate vom deobligá pre acele natiunality, in catu devenindu ele majorene, ni se vor alipi, dac'a institutiunile statulu nostru vor fi destulu de liberali si capace a exercia putere atragátore. Acésta alipire, ce nu

ni-ar costá sacrificiu, singura ar meritá lauda, no ar impune sarcine pentru a desróta desrócere puterea contributória póte ar fi silita se se atingá de capitalu. — Se mai consideram ca vointi'a popóraloru e tare, in contr'a ei nu se póte intemeia ceva cu durabilitate, deci pre ea (vointi'a) se cercamu a o dobandi prin amiceti'a ce n'ar pretinde spese multe.

Daca magiarii vor fi retacitu cumva a crede ca prin castigarea acelu slavi ar poté paralisá in ceva modu opusitiunea romaniloru contra magiarismulu, — se cugete ca totu asié provóca possibilitatea unei aliantie a romaniloru cu acei slavi contra magiarismulu pe terenulu institutiuniloru politice.

Numai slavulu de la nordu se espertoréza: „én csiszta mágyár vágyom, csak zápám meg zányám vot tot“, dar celu de la médiadi e natiunalistu, avemu marturia pe croatu si pe serbu, — si asié magiarismulu n'ar castigá.

Repetimu credintia nóstra: Pace; amicitia, fratieta, — ca asié se potemu ajunge la adeverat'a libertate si la usiorarea sarcineloru.

De la diet'a Ungariei.

Pesta 25 noevm.

Siedinti'a de astadi a casei reprezentantiloru.

Deputatul Gajzago interpeléza pe ministru de justitia: candu se vor introduce in Ardealu legile Ungariei in loculu civile de acum ale Transilvaniei, si in genere candu se vor latí relatiunile de dreptu ungurescu si peste Ardealu. Ministrulu de justitia indruméza la consultariile ce prestau supra codificatiunii; legile noue vor avé pentru Ardealu asemenea validitate ca si pentru Ungaria.

Ministru presiedintele aréta ca Mai. Sa regin'a a primitu cu mult'amire gratulatiunea la dia' numelui. Cas'a primesce acésta impartasire cu „se tráiesca!“

Dupa aceste A. Csengeri incepe a referá in numele comisiunei centrale a casei despre proiectulu de lege pentru cuota.

Afara de A. Csengeri mai referara Arólyi pentru legea detorieloru statulu si Pulszky despre legea in privint'a tratatulu de comerciu. Stang'a asterne casei unu votu separat. Cele 3 referate si votulu separat se vor tipari si luna vinitória se vor pune la desbatere.

Cele Andrásy propune dóue proiecte de lege unulu in causa gidoviloru care suna: §. 1. Locuitorii de legea gidovésca din tíera se dechiara prin acésta egal capibile a eserce tóte drepturile estatiunale si politice in asemene locuitoriloru de legea crestinésca.

§. 2. Tóte legile, datinele si ordinatiunile ce stau in contradice cu aceste se scotu din validitate.

Alu dollé proiectu de lege este in causa inducerii canaleloru si a cáiloru ferate in car-

tea funduala. — Amendóue proiecte se inmanara sectiuniloru pentru esaminare.

In fine se procese la votare pentru alegerea de vice-presiedinte in loculu repositatulu Dozsa. Resultatulu inca nu e cunoscutu candu incheie referatulu acest'a.

România.

Cestiunea Oriintelui si Natiunea romana.

Suptu ocaziune titlu a aparut dilele acesteia la Paris o brosiura, care are importantia pentru noi. Autorele espune intr'ens'a in scurtu istori'a lupteloru ce a avutu Romania de mai multi ani in cóce, sperantiele si desilusiunile ei, progresulu ce a facutu in contr'a tuturu pedeceloru si despotismiloru ce au cercatu a o opri in cale. Informatiunile autorelui sunt pe alocurea óre cumu confuze, suntu cestiuni pe cari judecandu-le departe, nu póte apretea totu déuna bine impregiurabile ce le incungióra, daru spiritulu generale alu scrierii este bunu si datele sale asupra partii istorice si politice sunt exacte. De aceea credem ca facem unu servitiu dandu principalile pasage din brosiura in cestiune.

Éca acele pasage:

Suntu mai multu de siése-deci de ani, incepe autorele, de candu cestiunea Oriintelui s'a nascutu si de candu comanda atentiunea ómeniloru de Statu. Ea s'a pus de sine prin forti'a lucruriloru, ea reclama imperiosu o solutiune, si dac'a, dupa espresiunea unui publicistu eminente, a degeneratu in cestiune rusésca, gresic'a este fara indoiéla a Europei civilizate.

In adeveru candu se vede o parte intréga a Europei oriintale locuita mai escluse de poporatiuni crestine ce se tinu d'acésta familia indo-europeana ale carii facultati sunt atatu de puterice si aspiratiuni de inalte, in catu pe ori unde s'a instalatu a datu nascere la natiuni si a implantatu libertatea, cumu póte cineva a si inchipui ca in faci'a progreseloru si prosperitatii Occidentulu, aceste nobili tíere, ce-si aduceu cu mandria aminte c'au fostu léganulu civilizatiunii europeane, au pututu consinti a remané suptu dominatiunea unei rase asiaticé, suptu jugulu unui despotismu tartaru, suptu apesarea islamismulu, far'a se agita in fértele loru, far'a radica vocea, far'a apuca armele, far'a provocá crisi periodice pana la doplin'a loru eliberare. Morea, Serbia si Principatulu Romane fusesera cele din urma cari cadularu suptu lovitura telorú: de aceea fura si cele d'antai ce cercara a se emancipa. Sgomotulu gloriei Apusulu si reflectulu libertatiloru sale inflacarasera imaginatiunea si la Dunare si 'n Archipelagu. Privirile popóreloru suferinti erau întórse spre apusu, in asteptarea mantuirii, daru multu tíempu Apusulu nu voi nici se véda nici se intiéga.

Rusia sciú a profitá cu dibacia d'acésta neateniune. Ea-si da lesniciosulu meritu d'a fi cea d'antai a mangai sperantiele poporatiuniloru oriintali si a sustine silintiele loru. Rusia avea apoi in acésta cestiune, unu intreitu avantaj: ca a primitu botezulu Bisericeii grecesci, ceea ce stabilese comunitatea sa de cultu cu tóte popórele asupra carora are de lucratu; c'adesea, de candu cu luptele loru comuni contra invasiuniloru tartare, tiarii si principii ro-

mani au contractatu aliantie matrimoniale; si ca Serbii si Rusii vorbescu dóue dialecte ale unei acleasi limbe mame. Dupa ce Rusia resturná bariera polonese, ea se splicá fara repaus a a trage folosu din situatiunea sa escepnale. Tiarii alungasera pe Tartari din Moscwa, de ce se n'alunge si pe Turci din Tiarigrad? Chiar candu Rusia n'ar fi avutu inteligintia cestiunii Oriintelui si ar fi d'atu jucá unu rolu intr'ens'a intervenirea sa ar fi fostu solicitata de poporatiunile satule de suferintie. De ce se ne miram ca, in midiloculu parasirii generale, ele au invocatu pe Rusi in numele gintii loru, in numele religiunii, in numele vecinatati? Ajutoriulu putea fi interesatu, si in ori-ce casu erá periculosu; daru óre spre a esi din abisu esit'a cine-va d'a apuca prim'a ramure ce intelnesce, cu risiculu d'a se rani?

Din seculu in seculu, Apusulu este cuprinsu de entusiasuri sublimi, din nefericire trec-tóric. Asiá dup'acelu marciu aventu alu cruciatiloru, candu nesece numeróse mase crestine, atrase d'o comiserare nemarginita pentru nesece dureri departate, se duceau a combata pana in Asia pe nemicii credintiei loru, Europa apuscana recadiu in curandu in apatia, lasá poporatiunile in lupta cu Turcii cari, coprindiendu si supunendu una cate una tíerile de cari se com-punea imperiulu bizantinu, sfrisira atacandu in-susi scaunulu Imperiului. Europa nu faeá nimic spre a scapa Constantinoplelesu pe candu Santa-Sofia era transformata in moschea, Europa se asorbiá in certe intestino séu isi concentra activitatea in descoperirea si sploatarea Lumii-Nóue; in tíempu de trei sute de ani Apusulu distrasu nu se ocupá de catu pucinu séu nice de omu de Europa oriintale. De mai multu ori se vedea puterile apuseane abaten-du-se din indatoririle loru apuseane spre a-si crea interese nóue in America séu in Indiele Mari, si negligindu Oriintele europeane pentru estromulu Oriinte.

In midiloculu intermitintiloru politici occidentali, actiunea Rusiei este continua, in Europa si in Asia d'o data. Ea scie ce voiesce si unde merge, ea grabesce séu alina mersulu seu dupa impregiurari, daru nici o data nu se trage inapoi si la fie-care dóue dieci si cinci de ani se potú mesura pasii cei mari ce a facutu.

La inceputulu rebelului din Oriinte, Lord Aberdeen, atunci ministru, aducea aminte ca Engliter'a, favorisandu creatiunea regatulu Greciei, avusesse ougetarea c'asemena state mico aru poté fi susebugetale in gjarulu carui a saru grupá intr'unu modu folositoru poporatiunile crestine. Acést'a arata ca ómenii de Statu ai Engliterci intrevédeau in ce modu practic se póte reconstitui Oriintele: medilócele in-trebuintiate nu respusersera la marimeá acopului insemnatu. Lord Byron sigilá cu víeti'a sa libertatea unui poporu care renascea in erois-mu, si care pentru a scapa cu totul n'avea nevoia de catu d'unu radimu, nu férte mare ci constantere, alu natiuniloru occidentali. Ajutara pe Grecia, daru intr'unu modu meschinu; li croira unu teritoriu strimtu, asiá in catu principele Leopold de Saxe-Coburg, chinatulu la tronulu ei, refusá gasindu-lu pré micu spre a siedé pe densulu. Engliter'a n'avu prudintia principelui: ea nu se temú d'asi compromite prestigiulu legandu numele seu d'o opera férte

inca nu, betranu neci-odata. Acel'a si filosofu vedindu o femeia spendiurata de unu neveu, dise: de-ar dá Ddieu ca toti arborii se produca asemene róda. Acést'a a dis'o unu filosofu canescu.

Femeile facu une ori fapte laudabile.

In batali'a intre Imperatulu Conradu alu treile dinu Ghibelinu si Lupulu (Guelfu) duca bavari'a, de la cari si-luara originea numele celor dóue partite Ghibelinii si Guelfii, s'a intempóratu (precum marturisese istoriculu Paulu Emiliu) unu faptu indeplinitu de femei nu mai putienu laudabile de catu placutu. Acestu casu e ca Imperatulu impresurandu cu puterea Monaculu capital'a Bavariei, si de multa mania vóandu a taia in bucati pre toti ómenii, iertá numai din gratia fámeiloru, ca ele se póta plecá in linise cu totu ce vor poté duce in spate. Deci acele femei marinimóse, indemnate de multa iubire si de o alipire adeverata, avura preceperea si puterea de a lua in spate pre barbati, pentru care fapta nobila Imperatulu nu se tienú pacalitu, ci i placu intr'atat'a in catu pentru amórea loru primá in gratia si pre barbati si pe ducele insusi.

Cu fapte de bunetate si de dreptate se devinge une ori ceea ce nu se potea combate cu armele.

Camilu, pro care pentru faptele sale virtúose romanii lu numisera Romulu alu doile, incunjurase orasiulu Faleriu in Toscana. Unu invetiatoriu grecescu pedantu, dandu intr'o di de pretestu ca va conduce soolarii sei la preumblare afara de orasiu, ii conduse incetu cu inceleu in taberu lui Camilu, si ajungendu acolo, adresandu-i-se i dise cu nerusinare ca elu a adusu flórea tenerimei din Faleriu deci dac'a elu pre acesti teneri ii va tiené in puterea sa, curundu — prin pietatea ce parintii au catra ei — orasiulu se va supune comandei lui. Camilu, surprinsu de atat'a nedreptate a grecului, si urandu tradarea de la natura, cugetá a dá unu esemplu mare cu acelu tradatoru, si demandá ca se-i se lege grecului manile la spate, se-i desbrace vestmintele, si asié lu dede pre man'a acelu nobili teneri, spunendu-le loru ca pre cale se-lu bata cu vergele si in acestu modu se-lu duca in orasiu. Acum Falerianii vedindu acestu spectacu, si cunoscendu casulu, si bunetatea si dreptatea lui Camilu, se prede-dera poporulu romanu, pre sine insisi si ora-

siulu loru. De unde pré bine dice Cicerone ca dreptatea este regin'a tuturor virtutiloru.

Ómenii marinimosi si virtúosi sunt necorruptibili.

Lui Focione din Aten'a, unui cetatianu pré bunu, Alessandru celu mare pentru a-lu castigá i-a trimisu o suma mare de bani. Focione întrebá pre solulu ce aducea banii lá de ce Alessandru i trimite mai vertosu lui de catu aloru cetatiani? Pentru ca — respunse solulu — te stima preste toti de bunu si onestu. Lasati-me dara (adause Focione) se fiu purure asié precum me credeti de presentu, si nu me corumpeti cu bani. Astfelu respunse banii imperatesci, cunoscendu-i ca vor face paguba tíerii.

Esemplu demnu de insemnatu pentru amórea catra patria.

Fiindu in Rom'a scumpete mare de bucate, Pompeu celu mare fu dechiaratu procuratoru pentru provisiuni, adeca in adeveru domnu pre mare si pre uscatu. Elu merse in Sicilia, in Africa si in Sardinia si adunandu cu mare iutiéla multime de bucate, intentá apoi férte a

retorná catu mai curundu la Rom'a. Dar fiindu tíempulu contrariu si parendu ca va veni unu viforu, marinarii nu voiau se plece pre mare cu atat'a periclu. Deci Pompeu suindu-se celu d'antai in naie, demandá se se intínde panzele catra ventu dicendu ca lips'a ne constringe se purcedemu, éra se vetuimu nu ne constringe neci o lipsa.

Buna batjocura pentru cei ce se apucá de lucrulu ce nu-lu precepú.

Diogene vedendu pre unu omu tíentindu cu arculu la semnu de totulu reu, se puse langa semnu, si întrebatu fiindu de ce se pune asié aprópe de semnu, respunse: ca se nu me nímeresci.

Darurile impaca pre ómeni si pre dtei.

Q. Fabiu Massimu intielegendu ca unu ostasiu alu seu cu numele Marsu, omu férte valorosu in artea militara, intr'ascunsu se terguitá cu inimicii, deci lu chiamá la sine si fora a-i aretá cumca scie ceva séu are veri o suspitiune, se planse ca de ce nu cere neci odata de la elu ceva, dicendu: de ce nu ceri? vrei tu

Italia.

Cum a scapatu Garibaldi de prae insula Caprera prae trece pe territoriu papale? Elpis Melena, care de multi ani petrece in apropierea lui Garibaldi prae insula Caprera, si care asiè-dicendu se numera intre cunoscutii familiari a ginerariului, s'a dusu in 6 l. c. de la Livorno la Spezia, ca se veda prae Garibaldi in prinsorea de la Varignano. Dupa multe impedecari, i succese a capeta permisiunea colonelului Camosso, comandantului fortareti, prae intru la Garibaldi. A trecut prae mai multe chilsi gòle, si deschidendu-i se usi a cincea, se vedu inaintea lui Garibaldi. Dens'a descrie astfelu aceta veduta: „Abiè credeamu realitatei. Garibaldi siede in aceeasi chilia in care mai nainte cu cinci ani avea se suferi cele mai mari durori fizice. Din ferestr'a lui aceeasi privore prestre frumosulu sinu de mare care l'imbucurá de atato ori in timpulu durerii. Prae o mésa incarcata de papire, scria a 13 pagina din „scaparea de la Caprera.“ Neci candu nu l'am vedutu prae Garibaldi mai surprinsu de catu acum la ivirea mea. „Pentru Ddieu — eschiamà cu bucuria — cum vini aici si cum ai potutu petruce? Esti prestre bunu prae mine, in loculu in care la fie ce momentu mi-aduce a minte de amabilitatea mare ce mi-ai aretat'o in timpulu suferinteloru din 1862. Acum éra ne vedemu in Varignano, cine aru fi potutu spune?“ La intrebarea mea, cu ce potu contribui la comoditatea lui, respunde: „Esti purure aceeasi, me gramdesei cu binefaceri, dar acé multiamu, noi avomu aici tôte in prisosinta, si ducemu o vietia in adeveru ca nisce epiceuri. Mancu, beu si dormu. Diu'a me ocupu cu cetitulu si scrisulu. Precum vedi, toem'a scriu „scaparea din Caprera.“ Garibaldi paroa mai tenoru cu 10 ani de cum éra in septemvre la Ginevra. Cu voia buna — ca l'am aflatu asiè bine dispusu, l'am rogatu se-mi dee o idee despre ultim'a lui Odissea. Credeamu ca voiu audi o episoada din aventuriosa-i junctia, candu incepé a-mi enará: „Éra la 14 optobre 10 óre noptea candu am intreprinsu fug'a mea ultima den Caprera. Ti-aducei a minte de chiatto ¹⁾, ce fiulu meu Menotti a cuperatu in 1862 la Pisa; acéta mica barca avea o gaura si de lungu timpulu stea de diumetate confundata in apa, intr'o stare atatu de rea, in catu neci unuia din pazitorii mei nu i-a venit in minte ca io asiú poté o folosí la fuga. Mie mi éra de ajunsu se potu trece prestre strentórea de mare ce desparte Caprera de insula Maddalena. Prae acéta barca am ajunsu La Punta della Moneta, ²⁾ unde cunoscut'a dale Collins m'a primitu la casa sa, si m'a ascunsu cu ospitalitate amabila pana in ser'a urmatóre la 7 óre. Amiculu nostru comunu Pietru Susini me asepta cu caii sei la d. Collins, si cu acestu conducatoriu preceputu am luat calea crucisú prestre insula de la resaritu catra apusu, pana ce am ajunsu la miculu portu naturalu Calla Francese. Aici m'a primitu Besso si capitanulu Cuneo cari tieneau gat'a o luntre cu unu matrosu. In decursu de

¹⁾ Chiatto, o barca mica, servese mai alesu la venatulu retteloru selbatece. Numai o persona pótesedé in ea.
²⁾ Asiè se numese latreua nordostica a insulei Maddalena, mai aprópe de Caprera. Ací s'a asiediatu de 25 de ani o angia cu numele Collins.

siese óre, fiindu ventu bunu, am trecut marea ce desparte Maddalena de Sardinia, si am desbarcatu, apoi am retrimisú luntrea la Maddalena, si prestre noptea am petrecutu intr'o coliba nu departe de Stazzo ³⁾ la unu pecurariu cu numele Domenico. Dupa ce ni-a succese se capetámu trei vite, am plecatu in 16 ser'a catra 6 óre si trecédu parte calare parte pedestru dealurile de la Gattura si locurile desierte de la Terranuova, in reversatulu dioriloru eram la Porto San Paolo. Aici éra se intalnimu prae ginerele meu Canzio si pe bravulu teneru Vigiani, care, Dómne ce durere! l'am vedutu cadidendu langa mine in batalia de la Monterotondo: dar ne-am insielatu in aseptare si asiè am cautatu se retornámu la stazzo (coliba) alu unui pastoru cu numele Nicola. Dar candu acees'a me cunoscu curundu in man'a coloriturei negro a barbei mele si a vestminteloru schimbato, aflá ca ar fi cu suatu se nu petrechemu multu la olu, si astfelu des' aveamu 15 óre de ustanéla, cautáramu se plecámu catra comun'a Porto Prundinga prae malulu rosariteanu alu Sardinia.

„Aici, spre norocirea nostra, am gasitu prae Canzio si Vigiani cu corabi'a mica menita a ne duce la uscatu. La 3 óre dupa médiadi, inca in aceeasi di, am trasu ancor'a. Suflá unu scirocco tare (ventu caldu sudosticu) si dupa ce am navigatu catva timpu in sus si in jos, mic'a nostra naio „San Francesco“ ne duse la senulu de Tovalara.

„La 18 catra 12 óre diu'a am vedutu insula Monte Christo in senulu de mare de la Piombino. Unu ventu mare sudvesticu, venitulu dupa scirocco, favori asiè de multu caletoria nostra catu in 19 la reversatulu dioriloru eram la Vado, unu lpu de insametaté antica, aici e claditu pe ruinele unei vechi cetati etrusce. Dar aici trebui se aseptomu intunereculu prae ca se desbarcamu la uscatu. La 7 óre ser'a, cinci insi pasiramu prae uscatu: Canzio, Basso, Vigiani, Maurizio si io, spre médiadi de la Vado. Iérb'a de mare (aliga) care aci cresece fórtre prae malu, ne impedeca multu in pasirea nostra, mai vertosu prae ca éra intunerecu. Noi ne-am truditu mai multóre pana ce, multiamita ajutoriului braviloru locutori din Vado, ni-a succese a scapa din baltile cu iérba prae a ajunge prae tinoase drumuri de tiera ale aceloru locuri, unde la unu puntu anumitu ne aseptomu doi berocini ⁴⁾ cu cari am plecatu rapede catra Livorno.

„In Livorno am mersu delocu la casa amiculu meu Sgarellino, unde, se intielege, numai prae femei le-am aflatu a casa, dar ne adapostira cu multa amabilitate. Nu potu se tacu despre ajutoriulu si ospitalitatea ce am gasitu la toti amicii mei cu ocaziunea acetei fugi, trebue se-i amintescu si se li multiamescu. Amiculu meu Lemmi mi-a castigatu o carutia si m'a potreoutu catra Florentia, unde am sositu in 20, si am gasitu primire in casa lui. In 21 am petrecutu in Florentia, si guvernulu departe de a sci despre propusul meu ca voiu se plecu la Rom'a, mi-a permis se tienu cuventari publice catra poporu. Dar mie mi-érá se me imprenu catu mai curundu cu fiii mei, cari erau

³⁾ Stazzo, o colonia sardinica de pecurari.

⁴⁾ Berocino, unu felu de caru indatinatu in Toscana. E naltu si numai cu doúe róte.

in tabera si in fatia inamiculu. Spre acestu scopu Crispi a capetatú prae mine o trasura separata la drumulu de fieru, cu carea in 22 óre ajunsu la Terni intre mari vivate ale poporulu.“

Candú Garibaldi aseise pana aci cu naratiunea, orologinlu aretá unu puntu ce me face se-i dicu remasu bunu. Spezia 16 novembre 1867. Elpis Melena. („N. Z.“)

— Comitétulu nationalu (revolutinariu) din Roma a publicatu urmatorulu manifestu, in care tientesce la o rescóla noua. Cuvintele manifestulu sunt:

„Romaniloru! Candu nisuintele nostre nationali le-am vedutu desproituie de Europa si ne-am vedutu batjocorit de cosmopolitii sub comand'a Papii-Regelú, am prinsu armele si am protestatu cu sangele nostru in contra guvernulu care infatisieza negatiunea civilisatiunii si a progresulu. Faptele de la 22, 23, 24 si 25 optobre vor fi insemnate in istoria eliberarii popóraloru casi demne de memoria. Noi am caditu in fatia poterii precumpentórie, dar unu poporu care se lupta prae libertatea si nedependint'a sa, chiaru si apesatu, elu nu e devinsu.

Romani! Femeile, copii si betranii nevinovati taiati de catra milita strana insetata de sange si carea veni in ajutorulu tiranief papali, — acci taiati pretindu resbunare si trebue se fie. Batjocur'a ce unii toti de ai nostri au suferitu de la cati-va pretii, nu póte remané nepedepsita. Nu este romanu care se simpatizeze cu ostasii despotulu din Francel'a, carele cu presentia denou peteze tiera nostra si nu este iertatu a se numí romanu acela care se inzestrate cu gratia unei natiuni, ce glori'a sa remoritória de la 1789 o duse la momentu prin rusinós'a aperare a regimulu Syllabulu.

Romani! Contielegere, perseverantia, curagiu. Pregatiti se aseptomu ca ce va sosi. Drepturile nostre sunt incredintiate numai regimulu italianu si acéta le tione la naltime. Daca acéta ne va paresi, daca Europa in mania manifestatiuniloru nostre legali, in mania multeloru adrese catra regele Italiei, in mania plebisciteloru intreprinse de fratii nostri in provincie si in mania sangelu nostru si a multoru italiani nobili, ni va retiené drepturile nostre menindu-ne a portá jugulu uritu alu teocraticei casi selavi ai poterii catolice; atunci la siru militar si legati prin juramentulu filoru nostri vom prinde armele, plini de incedere ca vom invinge strigandu: Traiesca Victoru Emanuilu regele prae Capitolu, traiesca Garibaldi! Roma 17 novembre 1867.“

Economia.

Tergulu de Viena.

Pretiturile negotieloru sunt:

centenariulu (marge, mago)

Bumbaculu	Egiptianu	75 fl. 95 fl.
„	Nordamer. midd.	62.50 65
„	Grecescu	58 „ 60 „
„	Llevantinu 1.	45 „ 52 „
„	Persianu	40 45 „
„	Ostind. Dhol. fair	47.50 50 „
„	„ midd. fair	45 47.50

destinata a vegelá care fara enorgia pa... a locuitoriloru, ar fi fostu efemara, si nu luá óre-care desvotare decatu in convedederiloru diplomatice. Grecii, cari, vedu pucinu ce dobandise prin ei Apusulu, misera din inaltimea speranteloru, si fura descece aruncati tutoru ispiteloru Nordulu. Imperatulu Napoleone III, la a carui iniata este datorita formarea noului Statu Roman, intielsesese nu numai trebuintia d'a rano bariera tare la Dunare, daru inca imantia d'a consacrà emanciparea diverseloru oratiuni ale Oriintelu. Cu tóte acése inia Sultanulu grigi'a d'a imbunetati sórtea siniloru, de unde resulta ca nu se facu mai... cu si ca, reulu persistandu, cestiunea Oriintel remase totu deschisa; in locu d'a constituti... de unu Statu Romanu in condituni de... durabile si de resistantia solida care se... din elu bulevardulu doritu, se tinura do... nari si, din esitare in esitare, se perdú unu... pu pretiosu. Principatele Romane schimbata protectoratulu colectivulu alu puteriloru mari... peane: acéta nu érá destulu, cu tóte asto... t'a le permise d'a sfirsi ele insele oper'a... organizarii loru.

Adesea s'acusá Romanii ca n'au seiatu... titá de positiunea ce le faceau tractatele... vreu se simu drepti catra unu poporu... suferise asiè îndelungu timpu si prae... atate cause de slebire se adunaseru, este... contra de constatatu rar'a energia ce pose... si a admirá spiritulu practiculu ce a aretatú... situatiunile cele mai delicate.

Celo doúe Principate eran separate; fie... avea guvernulu seu, domnulu seu, ministri... sei, adunariile sale, legile si judecatorii sei;... adouita administratiune care si indoeit obielituele. Éra o clasa privilegiata care nu facea nimicu, care nu platia nimicu, si care consumá tóte resursele tiera. Si tronulu colectivulu lasá fie-care principatu competirii catora-va familie rivali, intrigeloru loru nosfirsite in intru si'n afara, cari slabiau si avilliau o tiera nobile prin anima... si avata prin pamentulu seu. Domnii alesí de adunarea boiariloru suptu presiunea strainiloru seu une-ori directu de strainu, erau neputinciosi a realisá ori-ce bine, ci erau jucari'a de fie-care di a celoru ce-i numiseru si a celoru ce-i put... erau destituf. Legile facute de privilegiati n'aveau de scopu de catu interesele loru esclusive, tocicile erau legalizarea privilegieloru. Pamentulu érá mai totu in man'a clasii domnitórie, si tieranulu érá mai multu seu mai pucinu legatu de pamentu si corveabile: si póte cine-va lesne inchipufi ce érá agricultur'a suptu unu asiè regimé. Industri'a érá nula, meprisata de familieloru guvernanti cari puneau vanitatea loru in a traf boierese far'a lucrú. Comerciulu unilitu tinutu in dependintia administratiunii, si cu care prin urmare nu se putea ocupá ori-cine se ingrigia de demnitatea sa, nu érá exercitatu de catu de strainii protectati de juridictiunea consularia, in pagub'a tiera. Nici o cale de comunicatiune, afara de cate-va poste de drumuri in Romania. Si instructiuneh, sorginté primu a desvoltarii unpu poporu, érá patrimoniulu unei singure clase, compusa d'o mana de familie.

„Rom.“

(Va urmá.)

se-ti remana io purure detoriu? Dupa aceea i darú unu calu frumosu, bani si alte lucruri militare, l'obligá si-lu face celu mai fidelu, de aceea Ovidiu dice prae bine: Munera, crede mihí, placant hominesque Deosque. (Darurile impaca si prae ómeni si prae Diei.)

Principii întiepti se bucura de libertatea privatiloru.

Regele Fridericu din Danemarc'a unu teneru plinu de valóre si preceputu la guvernulu, cu intieptiunea se scie face nu numai onoratu ci si iubitu fórtre de popórale sale si de fie cine, prae ca intre alte calitati fórtre nobili ale sale, e fórtre umanu cu fie cine la timpulu si la loculu seu. Acést'a une ori candu vre se fie in cereu privatu cu familiarii sei intimi, desbracandu-se de gravitatea regiee, ii invita si-i róga a se imbucurá cu densulu, facendu glume, si dicendu-le loru cu frunte serina, veniti veniti se glumitu, se simu voiói ca suntemu liberi, acum nu e aci regele, s'a retrásu. Si dupa ce unu picu si-petrece astfelu si-reie fatia sevara si dice: destulu, destulu, éca regele, si apoi imbraca o gravitate si maestate casi oum n'ar fi elu cel'a cu putienu mai nainte.

Ómenii întiepti ureacu fórtre ceremoniele gòle.

Alfonso ducele de Ferrara, betranulu, unu principie intieptu si inteliginte, demandandu secretariulu si scrie o epistola unui domnú posesoru la tiera, secretariulu intrebá ce titele se-i dee. Da-i, dise ducele, prae magnifice Domnule (molto magnifico Signore). Secretariulu: Escelintia! trebue grigo ca e prae micu titulu prae asemene persóna. Da-i ilustre, adause ducele, si secretariulu: neci acést'a nu e destulu, Domnule! Acum ducele maniosu i dise: Da-i Dumnedieu (Domenedio).

Prin reutate cei simpli cadu in stricare.

Unu lupu fiindu muscatu tare de cani, se asternuse la pamentu si nu se potea ajutá. Vedidendu o óio trecendu prae acole, o rogá se-i aduce unu picu de apa din riulu ce curgea in apropiare, dicendu, daca tu mi vei aduce de beutu, apoi prae mancare me voiu provedé io. Astfelu óica, in adeveru nepreceptu, merse, si voindu a-i dá de beutu, i dede, nevoindu, si de mancatu.

Ómenii marinosi se arata de stari in fie care lucru.

Horatiu celu ce cu atat'a virtute sustienú singuru prae punte armat'a invingatória a Toscaniloru, in catu ai sei rumpendu pantea din deretru se salvara se prae sine insisi si Rom'a, éra elu remanendu in prad'a inamiciloru, se aruncá inarmatu in Tibru intre mif de sagati si silitie, si spre norocire scapá, des' ranitu intr'o pulpa, in catu remase apoi in catva schiopu. Acestu Horatiu (dicu) prae o petitiune onorata a sa fiindu intr'o di insultatu de unu inmicu alu seu si imputandu-i se schiopetarea, respunde cu cuvinte amesuratufapteloru si dise: acést'a nu e vin'a mea, ci e o gratia de la Ddieu care a voitu ca la fie care pasiu se-mi aduce a minte de triumfulu meu.

Arogantia unora remane batjocorita de respunsurile prompte.

Francescu Pescioni vorbindu cu unu grecu despre feliturte lucruri, venira la disputa, si apoi incepura a se impunge unulu prae altulu, in catu greculu cu insolintia i dise: cu cine ti se pare ca vorbesci? nu sefi ca io sum grecu, si ca din Grecia au esitu tóte virtutite?

voindu se dica cumca in timpii trecuti de la greci au invetiatu cele lalte natiuni. Dar Pescioni, care cunoscea bine starea de acum a Greciei, respunde cu istetime dicendu: voi ce e dreptu spuneti adeverulu ca din Grecia au esitu tóte virtutite, caçi in ea nu se vede ca astadi ar fi mai remasu veri un'a.

Sperantia insiea une ori mai tare de catu visulu.

Amilcare, capitanulu Cartageniloru, incunjurandu Siracusa prae a o devinge, se visá intr'o noptea cumca in diu'a urmatóre ciná in cetate, si din acést'a capeta atat'a sperantia, casi cum dieii i-ar fi promisú invingerea, in catu mai nainte d'a se face diu'a, se pregatia a dá asaltu. Dar ordinandu-si ostasii se nasoura mari naintielegeri si tumulti intre Cartagenii sei si Sicilianii: Cei din lantru (Siracusa) folosindu ocaziunea esira afara, si dandu asaltu ei imprasociara armat'a, intre altii prinsera si prae Amilcare, prae care cu buna paza lu dusera in orasiu. Asiè Amilcare se vedu insielatu desperantia mai tare de catu de visu.

Canep'a de Apatin	20	22.75
„ „ Itali'a, curatite faine	65	84 fl.
„ „ „ midlocia	50	60 „
„ „ „ Poloni'a naturala	18	20.25
„ „ „ curatita	25.25	31.50
Inalu natural de Polonia	20	22
„ „ Moravia natural	27.75	28 „
Mierea de Ungari'a naturala	22	23 „
„ „ Banatu alba	—	— „
„ „ Ungari'a galbena	22	23.50 „
Sementi'a de trifoiu din Stiria		
cea rosia curatita	27.50	28.50
„ „ lucerna italiana	28	29
„ „ „ francesca	37	38
„ „ „ ungherica	27.00	28
„ „ „ curatita	28.50	30 „
Talp'a lucrata (Pfundleder		
prim.)	99	102 „
„ „ („ Corametti)	89	92 „
Pelea de bou, uda cu corne,		
cea din Poloni'a de	24—26	—
„ „ „ din Ungari'a de	27—28 „	—
„ „ „ uscata cent.	58—61 fl.	—
„ „ „ vaca	59	62 „
„ „ „ vitielu	—	— „
„ „ „ fora capetine	139	144 „
„ „ „ cu capetine	121	125 „
„ „ „ din Poloni'a cu cap.	97	100 „
Cleiu pentru templari celu negru	15	16.50
„ „ „ celu brunetu	24	25
„ „ „ celu galben.	25.50	26.50
Oleu de inu	33	33.50
„ „ rapitia (rafinatu)	—	— „
„ „ „ terpentinu galitanu	15	16.50
„ „ „ rusescu	15	16
„ „ „ austriacu	19.50	20.50
Colofoniu.	7 1/3	7 1/4
Smb'l'a negra	5 3/4	6 1/2 „
Unsorea de cenusia din Iliri'a	18.50	19
„ „ „ Ungaria (alba)	17	17.50
„ „ „ „ (albastra)	15.25	16
Rapiti'a din Banatu, metiulu		
„ „ „ austriacu	—	6
Perulu de capra din Romani'a	27 fl.	29 fl.
Lani'a de oie, cea de ierna	100	105 „
„ „ „ „ vera	90	95 „
„ „ „ mielu (fina)	150	160 „
„ „ „ oie din Transilvani'a	102	103 „
„ „ „ „ Brail'a, Jalomiti'a	75	76 „
„ „ „ „ Romani'a mare	72	73 „
„ „ „ „ „ mica	68	69 „
„ „ „ „ tabaci (Gärber) din		
„ „ „ Romani'a	62	64 „
„ „ „ oie din Banatu, cea		
„ „ „ comuna, grósa	54	55 „
„ „ „ oie din Banatu tigai'a	68	70 „
„ „ „ „ vera din Besarabi'a	52	54 „
Unsorea de porcu	40.50	42
Slanin'a afumata (loco)	42	43.50
Cer'a din Banatu si din Un-		
„ „ „ gari'a, cea galbena	123	125 „
„ „ „ „ cea nalbita	150	160 „
Prunele uscate, din 1865	14.50	—
Zaharulu Raffinade	31.50	32
„ „ „ Melis	30.20	31.25
„ „ „ Lompen	29.50	30.50
Gravulu din Banatu 89	6.50	6.50 cr.
Ordiulu	72	„
Ovesulu din Ungar.	42	1.90
Seulu de oie din Romania	—	—
Cobiani (Knoppern) I. din 1866	18.00	19.00
„ „ „ „ II. „ 1866	16.50	17.25
Dirdie (Trentie) Unguresci, albe	11.00	11.50
„ „ „ „ jumetate albe	8.75	9.50
„ „ „ „ obele	7.00	7.50
„ „ „ „ ordinare	5.75	6.50

Temisior'a, 15 noevm. 1867.

(Reprtulu de septemana a Loidului din Temisior'a.) In decursulu septemanei in-
cege dispusetiunea in negociarea cu bucate a
fostu nesigura si slaba, din care cauza se si ven-
dura forta putiene cereale cu preturile urma-
torie: gra'u usuatu de centenariu 5 fl. — 87/
89 1/2, 8 cu 3 fl. 80 cu transportu liberu. —
Secara, den loco 70/80 8 cu 3 fl. 85. La
piatiu nu s'a adusu atata catu a fostu in septe-
man'a premorsa.

Preturile den piatiu, cele d'antaiu:

Gra'u, usuare 89 1/2, 8 fl. 4.90—5.00;
86/89 1/2, 8 cu fl. 5.50—5.60; 88/89 1/2, 8 fl.
5.80—5.90. — Secara 78/80 8 cu fl. 3.70
3.75 cr.; — Ordiulu 66/70 8 cu 2.65—
2.70 — Ovesulu 4 8 10% cu fl. 1.70—
1.75. — Papiuioiulu despoiutu, de frunte fl.
2.60—2.65.

Aradu, 23 novembre 1867.

Fatia cu dispusetiunea de cumperatu din
septemana penultima nu potemu areta ore cari
schimbari momentose in negociarea cu bucate.
Preturile s'au schimbatu tare putienii si trece-
rea nu fu pre mare. Abi trecura vro cateva
mfi de meti de gra'u in partite: 88/89 8 cu
5 fl. 85 — 5.90. Secara cu 3.65 — 3.70.
Ordiulu de la 2.45 — 2.55 de metiu. La
piatiu au fostu destule bucate, si mai vertosu
de cele de calitate mediloca. Cucurudiulu
(papiuioiulu) a trecut cu fl. 2.70—2.75. —
Timpulu este amesuratu climatei si corespundia-
toriu anutimpului: de doue zile avemu noua
peste semenaturi, altcum frigulu este moderatu.

VARIETATI.

= Corpulu Imperatului Massimi-
lianu din Messico. „Wiener Abdp.“ publica
unu telegramu sositu pre calea consulatului
austriacu den Havana, indreptatu cu datulu 19
l. c. catra baronulu Beust, si alu caruia cu-
prinsu e: „Ieri am plecatu cu corpulu. Salm si
toti sunt liberi. Rio Frio 13 novembre. Teget-
thof.“ — Precum scimu Juarez n'a voitu se dee
vice-admiralulu Tegetthof corpulu Imperatu-
lui Massimilianu mai nante d'a areta o impo-
terire speciala de la Maiestatea Sa Imperatulu
Austriei. Satisfacendu-i se acestei dorintie, acd
a predatu corpulu si a eliberatu pre Salm si
coia lalti prinsu austriaci, cari fusese judecati
la mai multi ani de inchisore. Intre acesti din
urma am cetitu alta data unulu cu numele
Munzian, care presupunemu ca e romanulu
Munteanu banatianu neretornatu inca din
Messico.

= Progresu. In urmarea legii noue
adusa de senatulu imperiale, in temitiile din
Cislaitani'a nu se mai face intrebuintiare de ca-
tene (fiere, lantiuri). Pretotindene celoru vino-
vati li s'au luatu fierele, ceea ce in multe lo-
curi a produsu impressiuni forte bune si se
spera imbunirea bieteloru fiintie. Numai intr'u
unu loou inspectorulu temniteloru intrebatu
de servitori ce se facu cu ferele luete, respunse:
pune-le bine ni vor trebui era. Va se dica, elu
nu spera in progresu. Raspunsulu lui l'aplica
unii la cercustantiele din Austria.

= Jokay contra Garibaldi. Jokay,
redactorulu foii ung. „Hon“ a adunatu prin
colecte 3000 de franci pentru ajutorarea celoru
raniti in luptele contra armatei papale si fran-
cesci. Acesta suma a trimis'o intr'o epistola in-
dreptata contra Garibaldi si in care multimesce
lui Garibaldi pentru trecutulu in care italianii
au aretatu atata simpatia pentru Ungari'a.

(„Panteonulu Romanu“ (Invitare la
prenumeratiune, Stimarea barbatiloru mari e
barometrulu culturei fia carei natieni. Popore-
le mai inaintate in cultura prin diferite moduri
se grabescu a depune omagiele loru de aderin-

tia pentru barbatii mari. Infintieza reuniri in
onorea loru. Aredica statue pentru eternisarea
memoriei aceloru bravi si osemintele loru le
pastreza pentru eternitate in panteone grandio-
se. Romanulu inca se areta recunoscatoriu fatia
cu apostolii sei nationali. Dorere inse, ca vitre-
gimea temporiloru fatale nu i-a concesu a tra-
duce acest'a stima in semne vidibile. Memori'a
barbatiloru, carii si-au sacrificatu tota viet'a
pentru scump'a loru natiene, arde in anim'a
fia-carui romanu adeveratu. Cu pieptulu palpi-
tatoriu de acestu simtiementu sacru, vinu si eu
a depune pe altariulu nationalu tributulu de
profund'a mea adoratiune. Spre a da expresiune
acestui simtiementu, compusei o carte, a supra
carea tragu atentiunea on. publicu cetitoriu.
Cartea acest'a va contien portretele si biogra-
fiele barbatiloru binemeritati de natieuna nostra
si va portá titulu: „Panteonulu Romanu.“
Opulu, cam de 12—15 ecle, se va tipari in
formatu de albumu, pe hartia fina, cu litero
noue, si astfel va servi spre decoratiunea ori
si carei bibliotece. Pretiulu de prenumeratiune
pentru unu esemplariu e 1 fl. 50 cr., editiunea
de lucsu 2 fl. 50 cr. Abonamintele sunt de a se
tramite la subscrisulu pana n 25 jan. 1868,
candu apoi cartea se va pune sub tipariu.
Domnii colectanti vor primi de la 10 esempla-
re unulu in semn de multiamita. Pest'a 22 no-
evmre 1867. Iosifu Vulcanu.

= Diaristic'a francesca. „Courrier
Français“ aduce urmatoriele date despre nume-
rulu esemplarieloru ce se tiparescu de diferi-
tele diurnale francesci din Paris: „Siècle“
36.667; — „Figaro“ 35.938; — „Liberté“
30.400; — „Courrier Français“ 16.620; —
„Opinion Nation.“ 14.300; — „Patrie“ 12.000;
— „Journal des Débats“ 9910; — „Temps“
9000; — „Constitutionnel“ 8833; — „Union“
8433; — „Presse“ 8000; — „Avenir Nat.“
7168; — „Univers“ 6967; — „France“ 6667;
— „Gazette de France“ 5300; — „Epoque“
4166; — „Situation“ 3666; — „Monde“
3300; — „Etendard“ 3000; — „Pays“ 2667;
— „Journal des villes et des campagnes“
1600 etc.

= Orasiele mari. Dintr'unu opu sta-
tisticu de Dr. Vacher aparutu la Paris se vede
poporatiunea in 1865, in care anu Parisulu a-
vea locutori 1,863.000; — Londr'a 3,028.000;
— Viena 560.000; (acum se dá cu socotéla
preste 600.000); — New-York 1,025.000.

= Legi santiunate. Pentru Cislaita-
ni'a s'au santiunatu si s'au promulgatu legile
votate de senatulu imperiale in privint'a reu-
niiuniloru si a adunariloru.

= Reuniune democratica. Viena nu
vre se remana inderetruulu altoru orasie mari,
ci se misca si ea pentru latirea democratiei.
Cati-va barbati de frunte au tienutu unele con-
sultatiuni a pregati statutele unei reuniri de-
mocratice. In fruntea miscamentulu e Dr. Hof-
fer descendinte de la eroulu de acestu nume
din Tirolu de pre timpulu lui Napoleone I.

= Calea ferata Orade-Clusiu nain-
teza cu energia. Lini'a va trece pre valea Cri-
siului, va fi de 20 de mile de lunga si va ave
6 tunele cari la olalta facu 866 de orgfi.
Statiunile sunt Orade, N. Telegd, Alesdu, Reu,
Bratea, Laculu Negru, Sebesiulu, B. Huedinu,
Egeres, M. Nadas si Clusiu. Sum'a totala a spe-
seloru va fi 16 milioe de florini. 5 milioe
sunt assignate de imperatia, cele lalte le va
procura ministeriulu ung. prin imprumutulu pen-
tru caile ferate unghuresci.

= Esportulu de bucate din Ungu-
ri'a — dupa socotéla lui „P. Lloyd“ — s'a
urcatu estimpu la sum'a de 8 milioe de me-
sure austriace, pentru cari au sositu in tióra
cam 40 milioe de florini.

= Libertatea de advocatura. Sena-
tulu imperiale din Viena a emis o comisiune
pentru a consulta cestiunea libertatii in advo-
catura. Acesta comisiune a facutu unu proiectu

de lege in acosta privintia, luandu se
principiulu libertatii si neependtii advoca-
de dirigatori. Se recere in acestu proiectu:
dividulu se fie dintr'o tióra ce e reprezen-
in sonatulu imp.; se fie de sibe statatoru
24 ani. In privint'a sciintiei se recer, se
absolvatu studiulu juridicu la un'a din uni-
sitate cislaitane si se aiba esamenulu de
vocatura. Condiitiunile pentru acestu din ur-
suntu: praosa advocatiuala de 3 ani, avendu
nitatea de doctoru, si de 5 ani, fiindu fara de
s'a. Condiitiunile pentru a exercia advocatu
suntu: praosa de unu anu in cause penale si
vile la tribunale, praosa de advocatu de 5 ani
pentru opiduri; de 7 ani, pentru orasie si de
ani pentru cetati mari.

= A se propune studie in limba
italiana. O foia nemtiesca primesece inco-
tiare, cumca in ministeriulu culteloru si a
invetiamentulu publicu, din Viena, se framez
creerii cum s'ar poté face ca tineriloru austri-
de nationalitate italiana se li se usiureze si
diarea la universitati in Austria, de ora-ce
la decaderea universitatii de Padua (de Austria
in totu imperiulu austriacu nu se afla uni-
sitate italianesca, si acei tineri de alta par-
sunt avisati a studiá la universitati nemtiesc
desi nu cunosc acosta limba. Se intentiunea
deci a se procura profesori celu putienu la
universitate, cari se propuna studiele juridico
momentose in limba italiana. Acest'a se se in-
troduca — dupa dicere — la universitate di
Gratz, fiindu ea mai aprópe de partile italiane
— Daca ministeriulu austriacu are intr'ade-
veru acosta intentiune, despre ce noi nu ne in-
doimu, atunci trebuie se recunosea necesitatea
neincungiurabile a se ingrigi si de tinerii de
alte nationalitati nenientiesci ca si acestia
nesciindu nemtiesco, se póta asculta studiele in
limba loru.

Cursurile din 25 nov. 1867 n. sér'a.

(dupa arstare oficiale.)

	bani	mar.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	53-70	53-80
„ „ contributiionali	57-80	58-—
„ „ noue in argint	88-90	89-10
Cele in argint d. 1865 (in 500 francoi) .	79-—	79-75
Cele nationali cu 5% (jan.)	66-70	66-90
„ metalice cu 5%	56-75	56-90
„ „ „ maiu-nov.	58-75	58-90
„ „ „ 4 1/2%	50-50	50-75
„ „ „ 4%	45-—	45-25
„ „ „ 3%	33-50	34-—
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	78-10	78-30
„ „ „ 1860 1/2 in cele intregi .	83-40	83-60
„ „ „ „ 1/2 separata	91-75	92-25
„ „ „ 4% din 1864	75-60	76-—
„ „ „ din 1839, 1/2	148-—	148-50
„ „ „ bancei de credit	129-40	129-70
„ „ „ societ. vapor. dunarene cu 4% .	86-—	87-—
„ „ „ imprum. princip. Eszterházy a 40 fl.	106-—	—
„ „ „ „ Salm a 30	30-50	31-50
„ „ „ „ cont. Palfy a 30	23-25	23-75
„ „ „ „ princ. Clary a 25	25-25	25-75
„ „ „ „ cont. St. Genois a 24	24-50	25-—
„ „ „ „ princ. Windschütz a 20	19-—	19-50
„ „ „ „ cont. Waldstein a 19	19-50	20-—
„ „ „ „ Koglevich a 10	13-50	14-—
Obligatiuni de sarcinatore de pamentu:		
Cele din Ungaria	71-—	72-—
„ „ „ Banatul tem.	71-—	71-—
„ „ „ Bucovina	65-—	66-50
„ „ „ Transilvania	64-75	65-25
Actiuni:		
A bancei nationali	684-—	686-—
„ „ de credit	182-70	182-90
„ „ „ scont	614-—	616-—
„ „ „ „ anglo-austriac	107-—	107-60
A societatei vapor. dunar.	480-—	482-—
„ „ „ Lloydulu	182-—	185-—
A drumulu ferat de nord	170-—	170-60
„ „ „ „ stat	242-80	243-—
„ „ „ „ „ apus (Elisabeth) .	185-75	189-25
„ „ „ „ „ sud	163-50	169-50
„ „ „ „ „ langa Tisza	147-—	147-—
„ „ „ „ „ Lemburg-Czernowitz	163-50	169-50
Bani:		
Galbeni imperatesci	5-80	5-81
Napoleond'ori	9-75	9-76
Friedrichsd'ori	10-15	10-25
Suvereni engl.	12-25	12-30
Imperiali rusesci	16-05	16-08
Argintulu	120-—	120-25

Comunicatiunea posteloru.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote zilele la 6. ore 30 minute dupa mediadi, sosese in Clu-
la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 1/4 mile, tiene 18 ore 40 minute. Costá 8 fl. 97 cr.
„ Clusiu la Orade pleca in tote zilele la 12 ore diu'a, sosese in Orade la 6 ore 40 minute demaneti .
„ Arad la Sibii (prin Dev'a) pleca in tote zilele, la 7 ore ser'a, sosese in Sibii la 2 ore 15 minute
noptea. Cale de 35 1/4 mile, tiene 31 ore 15 minute. Costá 16 fl. 45 cr.
„ Sibii la Arad (prin Dev'a) pleca in tote zilele la 7 ore ser'a, sosese in Arad la 1 ora 45 mi-
nute noptea.
„ Temisior'a la Sibii pleca in tote zilele la 6 ore deman. sosese in Sibii la 1 ora 30 min. dupa
mediadi. Cale de 36 1/4 mile, tiene 31 ore 30 min. Costá 16 fl. 79 cr.
„ Sibii la Temisior'a pleca in tote zilele la 12 ore diu'a, sosese in Temisior'a la 7 ore 40 mi-
nute ser'a.
„ Temisior'a la Orsirov pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosese in
Orsirova la 6 ore deman. Cale de 26 1/4 mile, tiene 24 ore. Costá 12 fl. 31 cr.
„ Orsirov la Temisior'a pleca dominec'a, marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 ore ser'a, sosese
in Temisior'a la 6 ore ser'a in diu'a urmatore.

De la Temisior'a la Arad pleca in tote zilele la 6 ore dem. sosese in A. la 11 ore 45 minute
diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min. Costá 3 fl. 8 cr.
„ Arad la Temisior'a pleca in tote zilele la 2 ore dupa mediadi, sosese la 7 ore 45 mi-
nute ser'a.
„ Sibii la Clusiu pleca in tote zilele, la 3 ore d. m. sosese la 9 ore 20 min. deman. Cale de
21 1/2 mile, tiene 18 ore 20 min.
„ Clusiu la Sibii pleca in tote zilele la 5 ore dupa med. sosese la 11 ore 50 min. diu'a.
„ Sibii la Brasiov pleca in tote zilele la 5 ore dupa med. sosese la 7 ore 25 min. deman.
Cale de 18 1/2 mile, tiene 14 ore 25 min. Costá 18 fl. 51 cr.
„ Brasiov la Sibii pleca in tote zilele la 7 ore ser'a, sosese la 9 deman.
„ Sibii la Muresiu-Osiroheiu pleca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 oreeser'a, sosese
la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 1/4 mile, tiene 18 ore 5 min. Costá 10 fl. 78 cr.
„ Muresiu-Osiroheiu la Sibii pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore demin. so-
sesce la 2 ore 35 min. noptea.